

**SUNDHEDSDATA-
STYRELSEN**

24. februar 2021

Sag: 21/00419

ASØ

FRLM, MAHM, JEPM

Bidrag til besvarelse af SUU alm. del – spm. 614 af 13. januar 2021

Spørger: Liselott Blixt (DF)

Spørgsmål 614

Hvor mange skizofrenipatienter går i behandling med psyko medicin (i antal og procent), hvor mange skizofrenipatienter, som har været i behandling med medicin, stopper med at tage medicinen (i antal og procent), og hvor længe efter behandlingens start stopper skizofrenipatienterne med at tage medicinen (opgjort i antal i relevante intervaller)?

Bidrag til svar:

Første delspørgsmål: Hvor mange skizofrenipatienter går i behandling med psyko medicin (i antal og procent)?

Sundhedsdatastyrelsen (SDS) har som bidrag til besvarelse af første delspørgsmål udarbejdet en opgørelse på baggrund af data i Lægemedelstatistikregisteret (LSR) og Registeret for Udvalgte Kroniske Sygdomme og Svære Psykiske Lidelser (RUKS).

Opgørelsen omfatter personer, som er registreret med skizofreni i RUKS i perioden 2010 til 2019. Det vil sige personer, som frem til 2019 mindst én gang er blevet behandlet på en psykiatrisk hospitalsafdeling med skizofreni som aktions- eller bidiagnose. For denne gruppe er det opgjort, hvor stor en andel der har indløst mindst én recept på antipsykotika i perioden 2010 til 2019 (tabel 1).

Tabel 1 viser, at andelen af borgere med skizofreni i behandling med antipsykotika har været faldende i perioden. I 2019 svarer andelen til 65 pct. I hele perioden har antallet af borgere med skizofreni og antallet i behandling med antipsykotiske lægemidler været stigende. Opgørelsen omfatter ikke borgere, som udelukkende har fået antipsykotisk medicin under hospitalsindlæggelse eller ambulant gennem ordningen om vederlagsfri medicin.^{1,2}

¹ Danske Regioner, 2019. <https://www.regioner.dk/media/12700/principnotat-udlevering-af-vederlagsfri-medicin-december-2019.pdf>. Tilgået 18. februar, 2021.

² Danske Regioner, 2021. <https://www.regioner.dk/media/14714/vederlagsfri-liste-februar-2021.pdf>. Tilgået 23. februar, 2021.

En opgørelse over mængdeforbruget af antipsykotika solgt til hospitaler viser, at der i perioden 2010 til 2019 har været en stigning i forbruget, *jf.* tabel 2. Ligeledes har forbruget på hospitaler som andel af det samlede forbrug af antipsykotika været stigende. Fordi opgørelsen er baseret på salget til hospitalsafdelinger, er det ikke muligt at henføre mængdeforbruget til borgere med skizofreni. Det kan derfor ikke udelukkes, at faldet i andelen af borgere med skizofreni, som er i behandling med antipsykotiske lægemidler (*jf.* tabel 1), delvist afspejler, at flere bliver behandlet på hospitaler. Det er derfor vigtigt at være påpasselig med at konkludere på baggrund af tallene i tabel 1.

Tabel 1 Antal borgere med skizofreni samt antal og andel, som har indløst recept på antipsykotika, 2010-2019

År	Antal borgere med skizofreni som indløser recept på antipsykotika	Samlet antal borgere med skizofreni	Andel i pct.
2010	18.597	22.459	83
2011	18.929	23.538	80
2012	19.256	24.653	78
2013	19.380	25.798	75
2014	19.558	26.873	73
2015	19.249	27.768	69
2016	19.479	28.718	68
2017	19.855	29.599	67
2018	20.235	30.487	66
2019	20.235	30.988	65

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret pr. 8. februar 2021 og Registeret over Udvalgte Kroniske Sygdomme og Svære Psykiske Lidelser (RUKS), pr. 23. august 2019, Sundhedsdatastyrelsen.

Note: Tabellen omfatter personer, som er registreret med minimum én aktions- eller bidiagnose med skizofreni fra en psykiatrisk hospitalafdeling til og med 1. januar 2019. Personer ekskluderes fra RUKS, hvis de registreres med komplet remission uden efterfølgende skizofrenidiagnose eller receptindløsning på antipsykotika, hvis de i 10 år hverken er registreret med skizofrenidiagnose eller receptindløsning på antipsykotika, eller hvis de afgår ved døden. For hvert år er det opgjort, hvor mange borgere med skizofreni der har indløst recept på antipsykotika (ATC-gruppe N05A) bortset fra litium på et apotek. Borgere, som udelukkende har modtaget lægemidler på en hospitalsafdeling eller som vederlagsfri medicin, vil ikke indgå i opgørelsen som brugere af antipsykotika i det pågældende år.

Tabel 2 Årligt mængdeforbrug af antipsykotika i hospitalssektoren og samlet, 2010-2019

År	Hospitalssektor (1.000 DDD)	Samlet (1.000 DDD)	Hospitalssektor som andel af samlet (pct.)
2010	3.316	26.020	13
2011	3.614	26.845	13
2012	4.070	27.749	15
2013	4.025	27.133	15
2014	4.147	26.797	15
2015	4.602	26.452	17
2016	4.703	26.262	18
2017	4.752	26.281	18
2018	4.955	26.465	19
2019	4.950	26.326	19

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret pr. 8. februar 2021.

Note: Tabellen omfatter antipsykotiske lægemidler (ATC-gruppe N05A) fraregnet litium. Mængdeforbruget er opgjort i Definerede Døgndoser (DDD). DDD er en teoretisk måleenhed fastsat af WHO, som anvendes til at kunne sammenligne salget af lægemidler fra et år til et andet og mellem forskellige lægemidler. DDD afspejler ikke nødvendigvis den anbefalede eller faktiske daglige dosis og tager ikke højde for behandlingsvarigheden.

Andet og tredje delspørgsmål: Hvor mange skizofrenipatienter, som har været i behandling med medicin, stopper med at tage medicinen (i antal og procent), og hvor længe efter behandlingens start stopper skizofrenipatienterne med at tage medicinen (opgjort i antal i relevante intervaller)?

En retvisende besvarelse af andet og tredje delspørgsmål vil kræve et større forskningsprojekt med sammenstilling af flere kilder for at afgøre, om der tale om et reelt behandlingsstop og behandlingens varighed.

På nuværende tidspunkt er det kun muligt at følge personer, som har indløst recept på antipsykotika. Ud fra de data kan det ikke opgøres, om ophør af receptindløsninger betyder, at borgeren reelt er stoppet med behandlingen. Ophør af receptindløsninger kan også skyldes, at borgeren f.eks. er i behandling på et hospital, er i behandling med vederlagsfri medicin, tager mindre doser end lægen har ordineret eller holder pause i behandlingen. Der er derfor ikke nogen metode, som kan anvendes til, ud fra de tilgængelige registre, at give en fagligt valid vurdering af, hvornår behandlingen er begyndt og ophørt. Et dansk registerstudie fra 2016 opgjorde, hvor længe borgere var i behandling med antipsykotika efter behandlingsstart, men forfatterne angav, at deres metode ikke var egnet til at vurdere borgere med skizofreni.³

³ Baandrup, L., & Kruse, M. (2016). New users of antipsychotic medication: A population-based cohort study of occupational outcome measures in relation to antipsychotic on-label and off-label prescribing practices. *European psychiatry : the journal of the Association of European Psychiatrists*, 31, 66–71.

Dokumentation

Vederlagsfri medicin

Borgere med skizofreni har mulighed for at få vederlagsfri medicin, som er lægemidler, der udleveres eller administreres gratis til borgeren på en hospitalsafdeling, selvom borgeren ikke er indlagt. Disse lægemidler er ikke med i tabel 1, men er med i det samlede mængdeforbrug i hospitalssektoren, som er opgjort i tabel 2. To grupper blandt borgere med skizofreni har mulighed for at blive behandlet vederlagsfrit: Borgere, som er diagnosticeret med skizofreni for mindre end to år siden og borgere med en behandlingsdom eller anden retslig foranstaltning.

For at imødegå denne usikkerhed har SDS opgjort andelen af borgere, som har indløst recept i hele perioden og som er diagnosticeret med skizofreni for mere end to år siden. Dette adskiller sig ikke væsentligt fra opgørelsen inklusiv borgere diagnosticeret med skizofreni for mindre end to år siden, som er vist i tabel 1. Dernæst har SDS opgjort det samlede antal af retspsykiatriske patienter i 2018 til at være 4.375 personer. Af denne gruppe havde 2.440 personer en skizofrenidiagnose og af disse havde 1.465 personer ikke indløst recept på antipsykotika i 2018. I 2018 er det derfor maksimalt 1.465 personer, som kan indgå i tabel med skizofreni men uden receptindløsning.